

Asia: VN/4818/2024

Lausuntopyyntö; luonnos hallituksen esitykseksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annettua lakia siten, että toimivaltaisilla viranomaisilla olisi oikeus tehdä valvontajärjestelmän kautta myös saldo- ja tilitapahtumatietoja koskevia kyselyjä. Esityksessä ei kuitenkaan ehdoteta viranomaisille uusia toimivaltuuksia, vaan muutokset liittyvät siihen, että eräät viranomaiset, joilla on lainmukainen oikeus saada tehtävänsä hoitamiseksi saldo- ja tilitapahtumatietoja ja jotka ovat oikeutettuja käyttämään pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmään voimassa olevan lainsäädännön mukaisesti, voisivat jatkossa selvittää pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmässä myös saldo- ja tilitapahtumatietoja.

EK kannattaa esityksen tavoitteita. Erityisesti kannatamme HE:n tavoitetta keventää luotto- ja maksulaitosten tilitapahtumakyselyjä koskevaa hallinnollista taakkaa keskittämällä viranomaisen kyselyt yhteen järjestelmään, jossa yhdenmukaistetaan tilitapahtumakyselyjen käsittelysääntely kaikkien viranomaisten ja niiden tekemien kyselyjen osalta. Samoin on erittäin perusteltua, että esityksen tavoitteena on varmistaa, että viranomaisten tekemät tilitapahtumatiedustelut eivät vaaranna perusteettomasti perustuslain 10 §:n mukaista yksityisyyden suojaa.

Näyttää kuitenkin siltä, että esityskokonaisuuden tavoitteet eivät kaikilta osin ole toteutumassa. EK viittaa tältä osin Finanssiala ry:n lausunnossa esitettyyn yhtyen siihen: esim. esityksen kohdat, jotka liittyvät tietopyyntöjen käsittelyyn luottolaitoksissa tapauskohtaiseen arvioon perustuen.

Lisäksi esityskokonaisuuden jatkovalmistelussa tulisi vielä varmistaa viranomaisten tiedonsaantioikeuksia koskevien pykälien riittävä täsmällisyys ja tarkkarajaisuus.

EK korostaa, että saldo- ja tilitapahtumajärjestelmässä käsitellään tietoja, jotka voivat sisältää – ja hyvin usein sisältävätkin – arkaluonteisia ja syvälle yksityisyyden piiriin meneviä yksilöiviä tietoja. Näin ollen voidaan todeta, kuten hallituksen esityksessäkin on todettu, että ehdotettu sääntely on ”hyvin merkityksellinen yksityiselämän ja henkilötietojen suojan kannalta”. Jatkovalmistelussa onkin pyrittävä kiinnittämään erityistä huomiota siihen, että tietojenluovutusten kohteena olevien pankkien asiakkaiden ja tiedonluovuttajien lailliset oikeudet turvataan siten, että näiden luottamuksensuoja myös varmistetaan. Ehdotetut muutokset tulevat aiheuttamaan tiedonluovuttajille taloudellisia ja hallinnollisia kustannuksia niin tietojärjestelmämuutosten kuin myös kyselymäärien kasvamisen ja kyselyihin liittyvien selvittelyjen ja lisätietopyyntöjen lisääntymisen myötä.

Suominen Santeri
Elinkeinoelämän keskusliitto EK - Yrityslainsäädäntö